

((آیین نامه اجرایی معاملات آتی ارز - ریال))

ماده (۱): تعاریف و کلیات

واژه ها و اصطلاحات مورد استفاده در آیین نامه در معانی مشروح ذیل بکار می روند:

الف) **قرارداد:** قرارداد آتی ارز که به موجب آن طرفین متعهد می شوند میزان معینی ارز یا ریال را در مقابل مقدار معینی ریال یا ارز به نرخ آتی ارز، در سررسید با یکدیگر مبادله نمایند.

ب) **بانک مرکزی:** بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

ج) **بانک:** هریک از بانک های دولتی و غیردولتی فعال در سرزمین اصلی، مناطق آزاد تجاری - صنعتی کشور و شعب خارج از کشور آنها.

د) **مشتری:** کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی که بعنوان واردکننده و صادرکننده شناخته می شوند.

ه) **نرخ آتی ارز:** زمان توافق بانک و مشتری برای مبادله ارز و ریال در سررسید

و) **سررسید:** زمان توافق شده جهت مبادله ارز و ریال (در آینده معین)

ماده (۲): موضوع قرارداد

تعهد بانک و مشتری نسبت به مقدار معینی ارز یا ریال به نرخ آتی ارز در سررسید نرخ آتی ارز. مبلغ و سررسید در زمان عقد قرارداد تعیین می گردند. سررسید این قراردادها حداقل یک ماه و حداکثر ۱۲ ماه است.

ماده (۳): نوع ارز مورد معامله

کلیه ارزهای معتبر اعلام شده در نرخنامه بانک مرکزی.

ماده (۴): مقدار ارز مورد معامله

حداقل مبلغ مورد معامله در هر قرارداد معادل یکصد هزار دلار تعیین می گردد.

ماده (۵): نحوه تعیین نرخ آتی ارز

نرخ آتی ارز باید بگونه ای توسط بانک تعیین شود که در چارچوب نرخ های متعارف و واقعی بازار بوده و کارایی بازار، اعتبار و شهرت بانک ها را تحت الشعاع قرار ندهد.

ماده (۶): تعهدات بانک

۱- بانک متعهد می گردد در تاریخ سررسید نسبت به تأمین و فروش ارز به ریال توافق شده به مشتری اقدام نماید.

۲- بانک موظف است قبل از انعقاد قرارداد نسبت به شناسایی کامل مشتری و وجود قرارداد تجاری صادراتی یا وارداتی معتبر اطمینان حاصل نماید.

ماده (۷) تعهدات مشتری

- ۱- مشتری متعهد می گردد حداکثر تا تاریخ سررسید نسبت به ایفای تعهد خود (موضوع ماده ۲) اقدام نماید.
  - ۲- مشتری تنها در چارچوب مقررات و با اجازه بانک می تواند حقوق ناشی از قرارداد را به غیر (بانک یا مشتری جدید) واگذار نماید.
- تبصره: بانک مجاز به انجام معاملات پوششی مرتبط ، با سایر بانکها می باشد.

ماده (۸): کارمزد

بانک مجاز است در قبال خدماتی که خارج از عرف قرارداد به مشتری ارائه می دهد از مشتری ، کارمزد دریافت نماید. در صورت حداکثر میزان کارمزد دریافتی، از یک در هزار مبلغ قرارداد بطور سالیانه فزونتر نخواهد بود.

ماده (۹): وثایق (وجه الضمان)

میزان وثایق قرارداد با توجه به اعتبار مشتری و یا تشخیص بانک بعنوان وجه الضمان از مشتری اخذ می گردد. انواع وثایق قابل قبول که در زمان انعقاد قرارداد از مشتری اخذ می گردد عبارتست از:

الف- وجه نقد یا طلا یا مسکوک یا اوراق مشارکت منتشره براساس مجوز بانک مرکزی یا سپرده سرمایه گذاری مدت دار، یا حساب های پس انداز قرض الحسنه نزد بانک یا حساب سپرده سرمایه گذاری مدت دار متقاضی نزد سایر بانک ها یا گواهی های سپرده های سرمایه گذاری مدت دار ویژه یا اوراق قرض الحسنه یا حساب های ارزی شامل حساب های سپرده سرمایه گذاری مدت دار ارزی و قرض الحسنه جاری و پس انداز ارزی نزد بانک.

ب- تضمین بانک ها یا موسسات اعتباری غیربانکی مجاز داخلی.

پ- تضمین بانک ها یا موسسات اعتباری غیربانکی معتبر خارجی / اسناد معتبر وصولی صادراتی

ج- سفته یا دو امضاء قابل قبول بانک - اموال غیر منقول - سهام شرکت هایی که در بورس پذیرفته شده باشد.

تبصره (۱)- غیر از وثایق پیش بینی شده در این آیین نامه ، بانک می تواند حسب مقتضیات روز وثایق دیگری را پیش بینی و در صورت لزوم به مشتری اعلام نماید.

تبصره (۲)- بانک با مسئولیت خود می تواند در نرخ کارمزد و میزان وثایق مورد قبول تخفیفاتی قائل شود.

تبصره (۳)- بانک مجاز است با توجه به نوسانات نرخ اسعار ، نسبت به تعدیل میزان وثایق در طول مدت قرارداد اقدام نماید.

ماده (۱۰) مقررات عمومی

۱- اعمال هرگونه تغییرات جزئی و کلی در مفاد قرارداد حتی فسخ آن ، صرفاً در صورت توافق و رضایت طرفین امکان پذیر است.

۲- بانک موظف است هرگونه هزینه تحمیل شده ناشی از قصور یا عدم ایفای به موقع تعهدات توسط مشتری را براساس رفتار منصفانه از مشتری مطالبه نماید . بانک نیز در صورت تأخیر در ایفای تعهد

- خود تحت هر شرایطی ، ملزم به جبران خسارات وارده به مشتری خواهد بود. بانک مرکزی ، بر عملکرد بانک در اجرای صحیح قراردادهای منعقدہ نظارت خواهد نمود.
- ۳- بانک موظف است آمار و اطلاعات هر قرارداد شامل مشخصات کامل مشتری ، مبلغ قرارداد ، نوع ارز ، نرخ آتی ارز، تاریخ انعقاد و سررسید قرارداد را در پایان هر ماه به اداره صادرات بانک مرکزی ارسال نماید.
- ۴- اختلافات ناشی از تفسیر و اجرای قرارداد ، بدو از طریق مذاکره و در صورت حصول نتیجه از طریق داوری مرضی الطرفین حل و فصل خواهد شد. در هر حال مقر دیوان داوری در ایران و قانون حاکم ، قوانین و مقررات جمهوری اسلامی ایران می باشد.
- ۵- بانک مکلف است کلیه اسناد و اطلاعات مربوط به قرارداد را مطابق عرف بانکداری و مقررات مربوط به رازداری حرفه‌ای حفاظت نموده و از افشای آن ها جز در موارد قانونی خودداری نماید.
- ۶- بانک موظف است ضمن فراهم نمودن تجهیزات و امکانات نرم افزاری و سخت افزاری لازم برای انجام امور مربوطه ، به برقراری دوره های آموزشی لازم برای کارکنان اهتمام ورزد.
- ۷- بانک لازم است در زمینه اطلاع رسانی مؤثر و ارائه رهنمودهای لازم به مشتریان به نحو شایسته اقدام نماید.

این آیین نامه در ۱۰ ماده و ۴ تبصره در جلسه مورخ ۱۳۸۹/۰۳/۲۵ شواری پول و اعتبار به تصویب رسید و از تاریخی که توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ابلاغ می شود لازم الاجرا است.

قرارداد آتی ارز - ریال

ماده ۱: طرفین قرارداد

طرفین قرارداد عبارتند از بانک ... (نام کامل بانک) ..... به نشانی ..... که از این پس در این قرارداد

بانک نامیده می شود و
آقا/ خانم ..... کد ملی .....
نام کامل شرکت ..... شماره ثبت .....

تاریخ تولد

تاریخ ثبت

..... به نشانی	.....	.....	.....
----------------	-------	-------	-------

روز   ماه   سال

دارای کدپستی ..... که در این قرارداد مشتری نامیده می شود.

ماده ۲: موضوع قرارداد

عبارتست از قرارداد آتی ارز - ریال به شرحی که در آیین نامه مصوب مورخ ۱۳۸۹/۰۳/۲۵ شورای پول و اعتبار تعریف شده است.

ماده ۳: مود معامله

مورد معامله عبارتست از (× واحد ارز یا ریال) که بانک متعهد می گردد به نرخ آتی (هر واحد ارز معادل .... ریال) در تاریخ ..... در مقابل دریافت (واحد ریال یا ارز) به مشتری تحویل یا بحساب معرفی شده از سوی مشتری واریز نماید.

ماده ۴: کارمزد

کارمزد معامله مبلغ ..... (ریالی یا ارزی) تعیین می گردد که مشتری در قبال دریافت خدماتی خارج از عرف قرارداد ملزم به پرداخت آن به بانک در زمان انعقاد قرارداد می باشد.

ماده ۵: وثایق

مشتری مکلف است ..... به عنوان وجه الضمان جهت انجام تعهد خود در موعد مقرر به بانک بپردازد / بسپارد در صورت عدم ایفای تعهد مرتبط با قرارداد از ناحیه مشتری بانک مختار است بدون هیچگونه تشریفات قضایی نسبت به برداشت مطالبات خود از ابتدا از محل وثایق تودیع شده و در صورت عدم تکافو . از موجودی کلیه حسابها و سپرده ها و اموال مشتری نزد هر یک از شعب بانک اقدام نماید.

ماده ۶: تعهدات بانک

بانک متعهد می گردد در تاریخ سررسید نسبت به تأمین و تحویل ارز یا ریال توافق شده به مشتری اقدام نماید. بانک مکلف است کلیه اسناد و اطلاعات مربوط به قرارداد را مطابق عرف بانکداری و مقررات مربوط به رازداری حرفه ای حفاظت نموده و از افشای آن ها جز در موارد قانونی خودداری نماید.